

Sammensætningen af de sociale nævn

Der foreslås en ændret sammensætning af de sociale nævn i de enkelte sager.

Med bistandslovsreformens forenkling af ankesystemet blev revaliderings- og pensionsnævnet og det sociale ankenævn erstattet af det sociale nævn. Sammensætningen i det nye sociale nævn skulle afspejle den nye ankestruktur ved, at arbejdsmarkedets parter og amtskommunen blev repræsenterede sammen med de hidtidige repræsentanter fra kommunerne og De Samvirkende Invalideorganisationer. Det blev samtidig efter bemyndigelsesbestemmelsen i § 48, stk. 2, i retssikkerhedsloven overladt til socialministeren at fastsætte regler for sammensætningen af nævnet i de enkelte sager.

Efter retssikkerhedslovens § 45 består nævnet af statsamtmanden, der er formand for nævnet, 1 medlem fra henholdsvis kommuneforeningen i amtet, amtskommunen, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening og De Samvirkende Invalideorganisationer.

Sammensætningen i de enkelte sager fremgår af § 12 i bekendtgørelse nr. 11 af 8. januar 1998 om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsbekendtgørelsen). I sager efter sygedagpengeloven, aktivloven, lov om social pension og lov om delpension deltager samtlige medlemmer. Når nævnssammensætningen omfatter samtlige nævnsmedlemmer, kaldes nævnet for det store nævn. I alle andre sager, dvs. sager efter serviceloven, børnetilskudsloven, inddrivelsesloven, boligstøttelovgivningen og sygesikringsloven, deltager ud over formanden alene medlemmet fra henholdsvis kommuneforeningen i amtet, amtskommunen og De Samvirkende Invalideorganisationer. Nævnet kaldes derfor for det lille nævn.

Af bemærkningerne til § 48 fremgår, at sammensætningen skal ske, således at der sikres medvirken af repræsentanter for arbejdsmarkedets parter i sager, der særligt vedrører de arbejdsmarkedsrettede ydelser, fx ydelser efter sygedagpengeloven og ydelser efter lov om aktiv socialpolitik. Efter socialministeriets og organisationernes opfattelse har der hidtidig ikke været hjemmel til en yderligere opdeling af sagerne mellem det store og det lille nævn.

Det har vist sig, at en opdeling alene ud fra de enkelte love ikke giver en tilstrækkelig sammenhæng i sagernes behandling. Bl.a. har LO og DA fremsat ønske om større sammenhæng mellem de enkelte sager og deres afgørelse, fx afgørelser om førtidspension efter lov om social pension og afgørelser om biler efter serviceloven, der begge har betydning for en borgers

tilknytning til arbejdsmarkedet, og som i dag ligger i henholdsvis det store og det lille nævn.

I forbindelse med spørgsmålet om nævnssammensætning har Indenrigsministeriet anmodet om en ændring af § 12 i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det foreslås, at kommunernes afgørelser efter lov nr. 474 af 1. juli 1998 om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven) indbringes for det store nævn. I dag behandles disse sager i det lille nævn. På grund af de arbejdsmarkedsrettede ydelser i integrationsloven foreslås afgørelserne derfor henlagt til det store nævn, hvor i arbejdsmarkedets parter deltager.

Denne anmodning imødekommes i forbindelse med ændringen af bekendtgørelsen, der i øvrigt indeholder forretningsorden for Den Sociale Ankestyrelse og de sociale nævn.

Habilitetsreglerne for medlemmer af de sociale nævn og Den Sociale Ankestyrelse

Det er socialministeren, der udpeger medlemmerne af de sociale nævn og Den Sociale Ankestyrelse. Efter de nugældende regler kan en person være medlem af både det sociale nævn og Den Sociale Ankestyrelse.

Hvis et medlem efter de nugældende regler er med til at behandle samme sag både i nævnet og senere i Ankestyrelsen, er medlemmet inhabil i den konkrete sag efter reglerne i forvaltningslovens § 3, stk. 1. nr. 4, og medvirker derfor ikke i sagens behandling. For at styrke tilliden til såvel de sociale nævn som Ankestyrelsen foreslås det, at medlemskab af det sociale nævn udelukker medlemskab af Ankestyrelsen. Tilsvarende foreslås det, at et medlem af Ankestyrelsen heller ikke kan blive medlem af nævnet. En tilsvarende regel findes allerede i retssikkerhedslovens § 47. Efter § 47 kan kommunalbestyrelsesmedlemmer, amtsrådsmedlemmer og ansatte, der beskæftiger sig med sager inden for nævnets kompetence, ikke være medlemmer af det sociale nævn.

Klageadgang over afgørelser om efterlevelshjælp til personer, der ikke har ophold her i landet

Der er tale om en ændring som følge af lov nr. 1115 af 29. december 1999 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om social pension, hvorved der som § 85 a i lov om aktiv socialpolitik blev indsat en regel om efterlevelshjælp, der omfatter både ægtefæller og samlevende under ægteskabslignende forhold. Som konsekvens af EU-retten fremgår det af § 85 a, stk. 8, at reglerne om efterlevelshjælp fraviges, i det omfang EU-koordinationsreglerne om vandrende arbejdstagere og selvstændiges sociale sikring gør det nødvendigt.

Med bestemmelsen skabes hjemmel i retssikker-